

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.08.2012 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Класа

✓ Семейният бюджет е „на плюс“ през второто тримесечие

http://www.klassa.bg/news/Read/article/210438_%D0%A1%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D1%8F%D1%82+%D0%B1%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82+%D0%B5+%E2%80%9E%D0%BD%D0%B0+%D0%BF%D0%BB%D1%8E%D1%81%E2%80%9C+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7+%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE+%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%BC%D0%B5%D1%81%D0%B5%D1%87%D0%B8%D0%B5

Общият доход средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2012 г. е 1 071 лв., докато разходите за същия период възлизат на 967 лв., сочат експресните данни на Националния статистически институт (НСИ). Според статистиката от април до юли средният доход се повишава с 13,8%, а средните харчове на лице от домакинството са скочили с 11,2% спрямо същия период на 2011 г.

Основен източник на средства на домакинствата продължава да бъде работната заплата, която формира 54,5% от общия доход. Средно на лице от домакинството тя е в размер на 583 лв., което е с 18% повече спрямо същото тримесечие на миналата година. Относителният дял на работната заплата в общия доход нараства с 2 процентни пункта за разглеждания период от време. Вторият по значение източник на доход на българските домакинства е от пенсии. Относителният дял в общия доход намалява с 3,3 процентни пункта и съставлява 26,7% от него. През второто тримесечие на 2012 г. доходите от пенсии нарастват в номинално изражение с 1,4% спрямо същото тримесечие на предходната година и достигат 286 лв. средно на лице от домакинство. Същевременно доходите от самостоятелна заетост средно на лице от домакинството се увеличават спрямо същия период на 2011 г. и достигат 81 лв.

Доходите от социално осигуряване и социални помощи през второто тримесечие на 2012 г. имат сравнително малко значение за формирането на общия доход на домакинствата. Те се повишават за периода от 32 на 35 лв. средно на лице от домакинството, а относителният им дял в общия доход се запазва и представлява 3,3% от неговата структура.

През второто тримесечие на 2012 г. относителният дял на паричния доход на домакинствата в общия доход се запазва както при предходни периоди и е 98,1% от него, информират от НСИ.

Най-съществено перо от бюджета на българските домакинства са разходите за храна и безалкохолни напитки. Като абсолютни стойности те се увеличават с 5,4% и през второто тримесечие на 2012 г. са 333 лв. средно на лице в домакинството. Относителният им дял в общия разход намалява с 1,9 процентни пункта и представлява 34,5% от него през посочения период. Разходите за дома (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане) се повишават от 135 лв. през второто тримесечие на 2011 г. на 162 лв. средно на лице от домакинството през същото тримесечие на 2012 година.

Разходите за здравеопазване се запазват на същото равнище от 51 лв. както през второто тримесечие на предходната година и заемат 5,3% от общия разход.

Разходите за транспорт и съобщения се увеличават с 15,4% и достигат 111 лв. средно на лице и заемат 11,6% от общия разход на домакинствата.

Разходите за алкохолни напитки и цигари се увеличават с 14,3% и през второто тримесечие на 2012 г. възлизат на 44 лв. средно на лице от домакинството. Техният относителен дял в общия разход е 4,6%, което е с 0.1 процентни пункта повече в сравнение с второто тримесечие на 2011 г.

Разходите за облекло и обувки се запазват на същото равнище и през второто тримесечие на 2012 г. са 28 лв. средно на лице. Делът им в общия разход е 2,9%, което е с 0,2 процентни пункта по-малко в сравнение с второто тримесечие на 2011 година.

Потреблението на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство не се променя съществено през второто тримесечие на 2012 г. спрямо същото тримесечие на 2011 година. Увеличение се наблюдава при консумацията на плодове - от 5,9 на 6,4 кг, на кисело мляко - от 7,3 на 8,4 кг, на сирене - от 2,9 на 3,1 кг. По-чувствително намалява потреблението на хляб и тестени изделия - от 26,2 на 24,9 кг, съобщават още от НСИ.

Вестник Капитал

✓ Ново обещание за намаляване на бюрокрацията

http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2012/08/16/1889515_novo_obeshtanie_za_namaliavane_na_bjuurokrciata/

За пореден път правителството обещава да намали административната тежест за бизнеса - нещо, за което компаниите настояват от години, но досега така и не се случи, поне не напълно. Този път ангажиментът представлява план от 271 мерки, които трябва да бъдат изпълнени до края на октомври. Като се има предвид обаче, че немалка част от предложенията са не само повторение на стари идеи, но и на практика неприложени законови изисквания, очакванията на бизнеса не са големи. "Досега всички правителства са предлагали мерки, но без резултат", коментира

изпълнителният председател на Българската стопанска камара (БСК) Божидар Данев. Иначе повечето от сегашните предложения са разумни и необходими. Остава и да се случат.

Инициативата е резултат от две правителствени програми, които целят подобряване на бизнес средата, включително чрез облекчаване на регулаторната рамка. В случая става дума за близо 750 режима, в които отделните министерства предлагат промени. В документа са отчетени също някои от идеите на неправителствения сектор, на браншовите и работодателските организации.

Написано, но неизпълнено

Едни от най-важните мерки са свързани с това фирмите да не трябва да представят документи, с които администрацията на практика разполага. Такива са например удостоверенията за актуално състояние или съдебна регистрация. След въвеждането на Търговския регистър тези данни са публично достъпни и могат да бъдат проверени от съответните органи. За тази цел компаниите трябва да посочват единствено единния си идентификационен код (ЕИК), чрез който да се прави проверката.

Всъщност такава е и изискването в Закона за търговския регистър. Според него, "ако е посочен ЕИК, съдът, държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и лицата, на които е възложено упражняването на публична функция, организации, предоставящи обществени услуги, включително банките, нямат право да изискват доказването на обстоятелства, вписани в Търговския регистър, и представянето на актове, обявени в Търговския регистър". Нещо повече, за нарушение на тази разпоредба е предвидена глоба от 100 до 500 лв. за виновните длъжностни лица. Както се признава и в самия документ обаче, към момента редица администрации продължават да изискват въпросната публично достъпна информация. Изготвеният предварителен анализ от правителството пък показва, че близо 20 закона задължават фирмите да представят удостоверения на хартиен носител, независимо че това противоречи на Закона за търговския регистър.

Странен е и ангажиментът на повечето министерства да съобразят таксите, които налагат, с разходите за извършване на услугата. Въвеждането на т.нар. разходоориентиран размер на таксите е предвидено в Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност, но очевидно досега не се е случило. В същото време това е един от основните проблеми за бизнеса, тъй като високите такси са на практика второ данъчно бреме за компаниите.

Някои добри идеи

Една от добрите идеи е да се освободят малките и средните предприятия от необходимостта да подават отчетите си и към Търговския регистър, и към Националния статистически институт (НСИ). Според предложението попълнената информация в електронния документ за НСИ ще се използва и за регистъра. За целта Агенцията по вписванията ще бъде присъединена към т.нар. единна входна точка между Националната агенция за приходите и НСИ за годишните финансови отчети. Това ще облекчи работата на над 300 хил. фирми в страната.

Интересно е и предложението за въвеждане на SMS известяване, когато е подадено искане за промяна на партидата на дадено дружество в Търговския и Имотния регистър. Услугата ще се предоставя срещу заплащане и е подобна на тази, използвана от банките за известяване при извършване на картови разплащания. Идеята за това се е появила във връзка със зачестилите случаи на "кражби" на фирми и на имотни измами. Няколко такива опита бяха направени неотдавна във Варна. В началото услугата ще стартира като пилотен проект за Търговския регистър, а по-късно ще бъде разширена и за Имотния регистър за сделки като прехвърляния например.

Мярка номер едно

Един от най-болните проблеми за бизнеса - електронното правителство, също не е пропуснато в намеренията на отделните министерства. Значителен обем документи се предвижда вече да се подават по електронен път вместо на хартия. Обменът на информация между отделните ведомства също трябва да става по дигитален път. Като цяло се предвижда създаване на електронен регистър за общо 17 услуги. Бизнесът обаче е доста скептичен, че това наистина ще се случи. "Един от ангажиментите на сегашните управляващи, когато дойдоха на власт, беше да въведат електронно правителство до десет месеца, но това не стана", каза Божидар Данев. Според него именно това трябва да е мярка номер едно. "Всичко друго е имитация", категоричен е той. Така че, докато съвременните средства за обмен на информация не заменят хартията, и най-добре скроените намерения на правителството ще останат неосъществени.

✓ Дебат: "За" и "против" различните ставки по ДДС

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/08/16/1889489_debat_za_i_protiv_razlichnite_stavki_po_dds/

Здравният министър Десислава Атанасова призова колегите си от кабинета да подкрепят въвеждане на диференцирана ставка за облагане на лекарствата с ДДС. Тя обяви, че по-ниският данък ще сваля цените на лекарствените продукти и те ще станат по-достъпни за българите.

Призивът на министъра обаче остава без подкрепа дори от премиера, който заяви, че адмира идеята, но сметките в момента не излизат. Вицепремиерът Симеон Дянков пък неколкостранно се обяви против въвеждането на диференцирана ставка, защото така се изкривяват пазарните условия и се създават предпоставки за данъчни измами. В четвъртък неговият заместник Владислав Горанов добави, че по-ниска ставка няма да сваля цените и няма да бъде подкрепена от финансовото министерство.

Всяка година, преди да се гласува бюджетът за следващата, периодично се появяват искания за по-нисък ДДС от представители на различни сектори - хранителна индустрия, производители и разпространители на лекарства, издателства и други. Ето аргументите "за" и "против".

Любомир Дацов, макроикономист, бивш заместник-министър на финансите

Може да има някакъв ефект, но той ще е краткотраен

През годините, когато изграждахме данъчната система на България, сме тествали различни модели. Като най-устойчив оценихме и заложихме принципа, че данъчната система трябва да е опростена, да включва колкото може по-малко на брой данъци. По правило такава система изисква максимално широка основа и ниски ставки, които да са единни, а не диференцирани. Моите наблюдения са за периода от 1992 до 2009 г., когато този подход се доказва като работещ, а и след това, защото конструкцията на данъчната ни система издържа на кризата с относително минимални загуби. Не говоря за контрабандата след 2010 г., там причините са други.

Загубата на приходи и увеличението на разходите през 2009 г. беше малко над 5% от БВП, а в повечето страни от еврозоната негативният ефект беше между 7 и 9%. Наистина за разлика от България други правителства опитаха да си спасят икономиките и предприеха мерки в разходната част, но бюджетът ни загуби по-малко приходи от европейските страни, и то благодарение на вградената гъвкавост, структурна балансираност на данъчната система.

Един от основните уроци и добра практика е, че политика не се прави през приходната част (с отказ от конкретни приходи - бел. ред.) или чрез разбиване на единните ставки и даване на преференции в различните групи (tax expenditures) на физическите и юридическите лица. Практиката е показала, че по-добри са системите с по-малко преференции, защото се управляват по-добре и не изкривяват поведението на икономическите субекти.

Ако се правят промени в приходната част, то те трябва да са на агрегирано ниво, или с други думи, първо се определя политиката за големината общо на данъците и след това съотношението между преки и косвени данъци. След 2001 г., ние намалихме преките като политика за стимулиране на инвестиционната активност и повишаване конкурентоспособността на икономиката и събираемостта на данъците. Намалението на социалните осигуровки влияе върху разходите за труд, а това директно понижава себестойността и вдига конкурентоспособността на фирмите. И това се вижда със запазената стабилност на износа през последните години.

Така и всяка следваща промяна ще бъде добре да се аргументира от гледна точка на политиката и икономическата философия на съответните управляващи, тоест добре е да бъде на агрегирано ниво - в цялата система на преките или цялата система на косвените данъци. Идеята е да не се фрагментират нещата, те трябва да останат консолидирани и достатъчно прозрачни.

Дори и при сегашната опростена система има опити за измами, особено при ДДС, а ако се въведе подпомагане и различни ставки, какво ли ще се случи - ще влияеш върху избора на потребителя, ще загубиш приходи, ще вдигнеш административните разходи на данъчната система.

Ако целта е да се подпомага секторът на лекарствата или дадени социални групи - това трябва да стане през разходите. Затова е добре Министерство на здравеопазването или което и да било друго министерство с такива претенции първо да си изясни каква политика иска да провежда и след това да мисли как да си постига целите. Може решението да е субсидиране на определена категория пациенти или допълнително подпомагане на болниците. Всичко зависи от това какви цели се поставят, но за това здравното министерство трябва да си формулира политиката и след това да мисли как тя да се реализира, и това да става през разходите, а не през безсмислицата да се посяга на данъците.

Световният опит е показал, че диференцираните ставки не генерират допълнително търсене. Може да има някакъв ефект, но той е краткотраен и до 7-8 месеца цените се връщат на старите си равнища, но маржовете на търговците вече са увеличени.

Съпоставка с туризма и намаления ДДС не трябва да се прави. Конкретно по отношение на този сектор идеята беше, че туризмът е вид износ, защото услугите се предоставят на чуждестранни туристи, макар и услугата да се предоставя на наша територия, потребителят е чуждестранен. В България износът по принцип се облага с нулева ДДС ставка. Друг е въпросът, че след 2007 г. идеята за диференцираната ставка по правото на ЕС изглеждаше дискриминационна, ако е само по отношение на чуждестранните туристи, и трябваше да бъде въведена за всички потребители без значение на националността им.

Кирил Вџтев, председател на Асоциацията на месопереработвателите и собственик на "Тандем-В"

Ниският данък е стимул за по-малко злоупотреби

Моята позиция за диференцираните ДДС ставки по отношение на храните е категорично "за". Задължително условие да успее този модел е всички оператори от нашия сектор да се регистрират по ДДС. В момента около 50% от компаниите в бранша нямат регистрация и от това се губят приходи. Самата диференциация трябва да е такава, че ставката да бъде под 10%. В страните от Европейския съюз средното равнище е между 7 и 9%, но има държави, където ставката е дори 5% или пък 0%.

Другото важно нещо е да се погледне комплексно на въпроса. Тогава бюджетът няма да пострада, но категорично диференцираната ставка е необходима.

Възможно е производителите и търговците наистина да не понижат цените си толкова сериозно, колкото пада данъкът, което ще означава, че вдигат своите маржове, но дори и това ще бъде полезно, защото при постоянно нарастващите производствени разходи ще гарантира, че цените няма да се покачват за определен период от време.

Не бива да се пренебрегва и фактът, че ниската ставка е далеч по-малък стимул за злоупотреби. Погледнете какво стана с данък печалба и колко се повишиха приходите от него, въпреки че ставката беше намалена на 10%. Същото ще стане и с ДДС, защото хората ще предпочитат да си го платят. В сегашния момент тези, които плащат данъка, са оцетени, а измамниците получават привилегирована позиция.

Има достатъчно натрупване на международен опит. На мен ми е неудобно да повтарям, че в Австрия има три ставки на ДДС и ние няма да открием топлата вода. Има дори системи, при които добавките имат една ставка, земеделската продукция е с друга ставка и крайният хранителен продукт има отделна. Това е предмет на желание от страна на

управляващите, а не на празни приказки. Отказът на правителството не е изненадващ, той идва за пореден път, а това ме кара да смятам, че това не е решение на кабинета, а той изпълнява чужда воля. Не е нормално, при положение че имаме най-ниските доходи в Европа и най-ниските европейски субсидии в сравнение с останалите страни членки, а бюджетът няма ресурс за национални допълнения, да се отказва толкова категорично диференцирането на ДДС. Логиката сочи, че има поет ангажимент от нашите правителства - всеки, който дойде на власт, да не разграничава ставките, просто се опитвам да мисля логично.

Съгласен съм и че апетитите за диференциране на данъка са големи и всеки предприемач ще изтъкне своя сектор като най-важен и приоритетен, но затова налице е международният опит. Ако той покаже, че най-полезни и разпространени са диференцираните ставки за луксозни стоки, може би там ще трябва да се въведат.

Аз смятам, че потребителите могат да изберат даден хранителен продукт дори и ако цената му е с пет стотинки по-ниска от тази на другия, който е до него на витрината. Затова и диференцираните ставки ще бъдат облекчение за потребителите.

✓ Бизнесът разчита на вътрешен ресурс, вместо да наема нов персонал

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/sviat/2012/08/16/1889531_biznesut_razchita_na_vutreshen_resurs_vmesto_da_naema/

Безработицата по света остава относително висока, но въпреки това предприемачите продължават да имат проблеми с намирането на подходящите специалисти. Заради стагнацията и кризата компаниите продължават да са предпазливи в назначаването на нови служители, сочи седмото поред глобално допитване на ManpowerGroup.

В анкетата, проведена през първото тримесечие сред повече от 38 000 работодатели от 41 държави (включително България), почти една трета отговарят, че не могат да открият търсения талант. Този дефицит ще играе все по-важна роля за цялостния успех на компанията и би трябвало да изостри конкуренцията за привличане на хора с достатъчно опит в един свят на възходящи нови икономики, глобализация и бързо променящи се технологии. От своя страна опитните стават по-претенциозни към предлаганите им условия, твърдят авторите на изследването. На трето място, в правило ще се превърне инвестицията в усъвършенстване на собствения персонал и предпочитането на кадри с качества бързо да се учат и развиват.

Отново се търсят търговци

Данните за 2012 г. са приблизително същите като за миналата година, но има някои специфики. От трето на първо място като най-търсени са се изкачили добрите търговци например. Любопитно е също, че за една година инженерите се изкачват от четвърто на второ място. Според доклада това само изтъква продължаващото отсъствие на фокус в много икономики по света върху развиването на специалисти в науки, технологии, инженерни специалности и математика. Специалистите по продажби са на трето място, следвани от техници, ИТ персонал, счетоводители и финансисти, шофьори, мениджъри, HR специалисти и на последното десето място са секретари, офис мениджъри и друг поддържащ персонал.

Най-изненадващо и дори озадачаващо е обаче, че от 36% на 56% е скочил делът на работодателите, казващи, че незаета позиция в компанията им няма да се отрази на работата им с клиенти и инвеститори.

"Новата нормалност"

Вероятното обяснение е, че това вече се е превърнало в "новата нормалност", казват авторите на доклада.

Работодателите разбираемо са предпазливи след рецесията и внимателно боравят с разпределянето на свиващите се финансови и човешки ресурси. Мнозина са постигнали нови нива на ефективност, но очевидно или не са готови да назначават и да увеличават разходите за заплати, или не рискуват без доказателства, че допълнителни "таланти" биха им донесли дългосрочна полза.

Затова те, изглежда, се чувстват комфортно в една иначе нестабилна среда на недостиг на качествени хора и инвестират в гъвкавост на персонала, за да реагират на капризното търсене на пазарите. Бизнесът е станал малко по-активен в обучаването на собствения персонал и продължава да се оплаква, че няма кандидати за свободните позиции или че явилите се са без очакваните професионални качества. Убедени, че така или иначе дефицитът на добри кадри ще продължи, работодателите прехвърлят вниманието си върху други елементи от бизнеса им, които биха им донесли успех.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Всички пенсии с равен процент нагоре

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-08-17&article=420510>

Всички пенсии да бъдат увеличени с еднакъв процент от 2013 г., предлага зам.-министърът на финансите Владислав Горанов. Но този дебат не е завършил, в момента очертаваме рамката на бюджета за 2013 г. и анализираме доколко е наличен ресурс за подобно увеличение, заяви той по Нова телевизия. Идеята е пенсиите да бъдат вдигнати поне с инфлацията за последните години, през които те не бяха увеличавани. Именно парите за пенсии ще се увеличат най-много в бюджет 2013. Вдигането на пенсиите изисква стотици милиони, каза Горанов. Ще се увеличат и разходите за здравеопазване и образование, но в образованието няма да бъде с темповете, с които те очакват, продължи той.

Годишната субсидия на държавата за железниците е около 400 млн. лв. Ако я разделим на броя на жителите на България, се падат по 50 лв. на година на човек, независимо дали пътува с влак, каза зам.-министърът. Години наред БДЖ съществува за сметка на всички нас, без да дава някакво средно качество, което да се ползва от хората, заяви той. Мениджмънтът на дружеството трябва да осъзнае, че не може да представя сметки на правителството и то да ги плаща,

без да полага усилия да балансира финансовите му потоци, заяви Горанов. Министерството на финансите преведе на БДЖ 14 млн. лв. субсидия за август, но субсидията за юли все още е задържана. Причината е, че БДЖ не може да обслужва заемите си от 1995-1996 г. и бяха активирани държавните гаранции. Те ни дължат 24 млн. лв., каза зам.-министърът. Затова от БДЖ, както от всеки друг длъжник, ще бъдат взети сгради в полза на държавата. Някои от тях ще бъдат предоставени на големи общини. Имахме разговор с кмета на Пловдив, който проявява интерес, каза Горанов. От БДЖ ще бъдат взети имоти, които представляват интерес за местни власти или териториални агенции, на които ще бъдат по-полезни, отколкото да стоят, без да носят полза за дружеството, каза Горанов.